

DIȚIONAR
SINONIME
ANTONIME
OMONIME
PARONIME

Ediția a II-a, adăugită și revizuită

Editura Ars Libri

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRIGORE, ADINA

Dictionar de sinonime, antonime, omonime, paronime / Adina Grigore, Mihaela Crivac. - Ed. a 2-a.
- Costești : Ars Libri, 2010
Bibliogr.
ISBN 978-606-8088-74-7

811.135.1

Copyright © Editura Ars Libri, 2016

Tehnoredactare: **Adina Grigore, Mihaela Crivac**

Corectură: **autoarele**

Copertă: **Mihaela Crivac, Adina Grigore**

Comenzi:

Editura **Ars Libri**, Costești, jud. Argeș

Tel./fax: **0248 546 357**

031 82 82 293

E-mail: **arslibri@yahoo.com**

www.edituraarslibri.ro

Tipărit la POLICHROM INDUSTRY 2006 Costesti

ISBN: 978-606-8088-74-7

CUPRINS

LISTĂ DE ABREVIERI.....	4
SINONIME.....	5
ANTONIME.....	286
OMONIME.....	332
PARONIME.....	436
BIBLIOGRAFIE.....	495

LISTĂ DE ABREVIERI

adj.= adjectiv
adv.= adverb
anat. = anatomie
arg. = argotic
art. = articol
biol. = biologie
bot. = botanică
conj.= conjuncție
f.= feminin
fam. = familiar
fig.= figurat
interj.= interjecție
invar. = invariabil
înv. = învechit
jur. = juridic
lingv. = lingvistică
m.= masculin
med. = medical
mat. = matematic
mit. = mitologie
muz. = muzică
n.= neutru
num.= numeral
ornit. = ornitologic
pl.= plural
pop. = popular
prep.= prepoziție
pron.= pronume
reg. = regional
s.= substantiv
vb.= verb

SINONIME

A

A interj. ah !, oh !, vai !, au !, o !

ABA s. postav, dimie.

ABAC s. numărătoare.

ABANDON s. abandonare, părăsire, renunțare.

ABANDONA vb. a părăsi, a renunța, a lepăda; a abdica.

ABANDONAT, -Ă adj. părăsit.

ABATE vb.

1. a se depărta, a se îndepărta.

2. a divaga, a devia, a pălăvrăgi.

ABATERE s.

1. deviere, îndepărtare, anomalie.

2. excepție.

3. infracțiune, neregulă, culpă.

ABĂTUT, -Ă adj. supărat, mâhnit, deprimat, necăjit.

ABCES s. buboi, coptură.

ABDICA vb. a renunța (la tron), a părăsi (un post); a renunța (la ceva), a ceda (în fața greutăților), a se desemna.

ABDOMEN s. burtă, pânțece, foale.

ABERĂȚIE s. aiureală, absurditate, ineptie, prostie.

ABIA adv. numai, doar, tocmai, cu greu, anevoie.

ABIL, -Ă adj.

1. dibaci, îndemânat, priceput, iscusit, destoinic.

2. descurcăreț, șmecher, viclean, șiret.

ABILITATE s.f.

1. îndemânare, dibăcie, pricepere, destorinicie, iscusință.

2. împuțernicire.

ABIS s. prăpastie, hău, neant, genune.

ABJECT, -Ă adj. ticălos, josnic, mizerabil, dezgustător.

ABIECȚIE s.f. ticăloșie, josnicie, mârșăvie, nemernicie, infamie.

ABJURA vb. a renega, a refuza.

ABIATIE s. extirpare, tăiere, scoatere, eliminare.

ABNEGAȚIE s. dăruire, devotament.

ABOLI vb. a desființa, a înlătura, a suprima.

ABOMINABIL, -Ă adj. cumplit, groaznic, înapăimântător.

ABORDA vb.

1. a acosta.

2. a trata, a ataca, a începe.

ABORDABIL, -Ă adj. la îndemână, accesibil.

ABORIGEN, -Ă s., adj. bășinaș, localnic, indigen, autohton, pământean.

ABRAȘ, -Ă adj. năruș, năbădăios, nervos, nesupus.

ABREVIA vb. a prescurta, a scurta, a reduce, a micșora.

ABREAT, -Ă adj. prescurtat, scurtat.

ABREVIERE s. scurtare, prescurtare, reducere.

ABROGA vb. a anula, a suprima, a desființa.

ABROGAT, -Ă adj. anulat, desființat, suprimat, înlăturat.

ABRUPT, -Ă adj. prăpăstios, pieptiș, pieziș.

ABRUTIZARE s.f. îndobitocire, degradare, decădere (morală).

ABRUTIZAT, -Ă adj. animalizat, dezumanizat, insensibil, brutal.

ABSENT, -Ă adj.

1. inexistent, lipsă.

2. neatent, distrat, aiurit, zăpăcit.

ABSENTA vb. a lipsi, a nu fi de față, a nu se prezenta.

ABSENȚĂ s.f.

1. lipsă, inexistență.

2. neatentie, distracție

ABSOLUT, -Ă adj.

1. complet, desăvârșit, perfect, total, deplin.

2. neapărat, stringent, sigur, cert.

ABSOLUTIST, -Ă adj. autocritic.

ABSOLVENȚĂ s. absolvire, încheiere, terminare.

ABSOLVI vb.

1. a termina, a sfârși, a isprăvi.

2. a ierta, a cruța, a scuti.

ABSORBI vb. a înghiți, a sorbi, a încorpora, a captiva, a preocupa.

ABSORBIT, -Ă adj.

1. înghițit, supt; încorporat.

2. preocupat, captivat.

ABSTINENȚĂ s. abținere, reținere, continență

ABSTRACT, -Ă adj. teoretic, conceptual, ireal.

ABSURD, -Ă adj. aberant, stupid, ilogic.

ABSURDITATE s. aberație, enormitate, stupiditate.

ABȚINE vb. a se reține, a se stăpâni, a se înfrâna.

ABUNDENT, -Ă adj. bogat, îmbelșugat, îndestulat, copios, mare, spornic.

ABUNDENȚĂ s. belșug, bogăție, îndestulare, îmbelșugare.

ABUR s. vapori (de apă)

ABURI vb.

1. a se umezi, a asuda; a se înceteșoa.

2. a se aprinde, a se rumeni, a se înroși, a se îmbujora (la față).

3. (despre vânt) a sufla (lin), a adia.

ABURIT, -Ă adj.

1. brumat.

2. înroșit, aprins (la față).

ABUZ s.

1. abatere, ilegalitate, silnicie.

2. exces, exagerare, necumpătare.

ABUZIV, -Ă adj. arbitrar, despotic, silnic, excesiv.

ACADEMIC, -Ă adj. distins, solemn.

ACALMIE s. calm, liniște, tihnă, pace.

ACAPARA vb. a aduna, a strânge, a monopoliza.

ACAPARATOR, -OARE adj. monopolizator.

ACAR s. macagiu

ACARET s. dependență.

ACĂTĂRII adj. potrivit, deosebit, corespunzător; bun, frumos.

ACCELERĂ vb. a grăbi, a iuți, a zori, a urgenta.

ACCENT s. ton.

ACCENTUA vb. a evidenția, a marca, a sublinia, a reliefa.

ACCENTUAT, -Ă adj. evidențiat, reliefat, subliniat, marcat, întărit.

ACCEPTA vb. a admite, a consimți, a încuviința, a agreea, a primi.

ACCEPTABIL, -Ă adj. convenabil, bun, satisfăcător, mulțumitor.

ACCEPTAT, -Ă, -BIL, -Ă adj. aprobat, admis, recunoscut; convenabil, admisibil, satisfăcător, mulțumitor.

ACCEPȚIE s. înțeles, sens, semnificație, valoare, conținut.

ACCES s.

1. intrare, liberă-trecere.

2. criză, atac, puseu.

ACCESIBIL, -Ă adj.

1. abordabil.

2. inteligibil.

ACCESORIU adj. anex, secundar, auxiliar.

ACCIDENT s. nenorocire, rănire.

ACCIDENTA vb. a (se) răni, a (se) vătăma, a suferi un accident.

ACCIDENTAL, -Ă adj. întâmplător, fortuit, incidental, ocazional, sporadic, aleatoriu.

ACCIDENTAT, -Ă adj.

1. (despre un drum, un teren) învălurat, neregulat, denivelat.

2. rănit, vătămat, lezat.

ACELA pron. ăla.

ACERB, -Ă adj. nemilos, teribil, aspru, înverșunat.

ACESTA adj. acesta.

ACHITA vb.

1. a plăti, a lichida, a onora.

2. a ierta, a absolvi.

3. a omori, a ucide, a suprima.

ACHITAT, -Ă adj.

1. asasinat, omorât, ucis, suprimat.

2. plătit.

ACHIZIȚIONA vb. a cumpăra, a procura, a face rost.

ACIUA vb. a se adăposti, a se pripăși, a se oploși.

ACIUAT, -Ă adj. oploșit, pripășit.

ACLAMA vb. a ovaționa, a aplauda.

ACLIMATIZA vb. a (se) acomoda, a (se) familiariza, a (se) adapta.

ACOLIT, -Ă s.

1. discipol, învățcel.

2. părtaș, complice.

ACLAMAȚII s., pl. urale, ovații, vivat.

ACOMODA vb. a (se) deprinde, a (se) aclimatiza, a (se) adapta.

ACOMODAT, -Ă adj. obișnuit, dedat, familiarizat.

ACOMPANIA vb.

1. a însoți, a conduce, a duce.

2. a secunda.

ACONT s. avans, arvună.

ACOPERI vb.

1. a (se) înveli, a (se) înfășura.

2. a ascunde, a masca.

ACOPERIȘ s. înveliș, acoperământ, învelitoare.

ACOPERIT, -Ă adj. învelit, îmbrăcat, înfășurat, astupat, tănuț, ascuns, mascat, camuflat.

ACORD s.

1. înțelegere, învoială, convenție, asentiment.

2. armonie, înțelegere, pace.

ACORDA vb.

1. a da, a atribui, a oferi.

2. a potrivi, a regla.

ACOSTA vb. a lega, a borda, a prinde.

ACRI vb.

1. a (se) oțeti, a (se) acidula, a (se) înăcri, a borși.

2. a se altera, a se strica, a se borși.

3. a (se) plictisi, a (se) sătura, a (se) scărbi, a (se) dezgusta, a (se) îngrețoșa.

ACRIT, -Ă adj.

1. oțetit, acru, înăcrit, acidulat.

2. stricat, alterat.

3. sătul, plictisit, indispus, necăjit.

ACRONIC, -Ă adj. atemporal.

ACROȘA vb. a agăța, a atârna, a anina, a prinde.

ACRU adj.

1. acrit, murat, fermentat.

2. posac, morocănos, ursuz, respingător.

ACT s.

1. document, dovadă, înscris, hârtie, izvor, hrisov, zapis, atestat, uric.

2. acțiune, faptă.

ACTIV, -Ă adj. harnic, muncitor, energic, zelos, vrednic, neobosit.

ACTIVA vb.

1. a munci, a lucra, a acționa.

2. a intensifica, a stimula.

ACTIVITATE s. muncă, îndeletnicire, ocupație, preocupare.

ACTIVIZA vb. a da impuls, a impulsiona, a pune în mișcare, a dinamiza.

ACTOR s. artist, interpret.

ACTUAL, -Ă adj. prezent, recent, curent, contemporan.

ACTUALMENTE adv. acum, azi, în prezent.

ACȚIONA vb. a activa, a mișca, a deplasa, a opera, a lucra.

ACȚIUNE s.

1. faptă, act, realizare, lucrare.

2. subiect, fabulație, intrigă.

3. proces, pâră.

ACUITATE s. agerime, pătrundere, perspicacitate, ascuțime.

ACUM adv. îndată, imediat, acuși, numaidecât.

ACUMULA vb. a (se) aduna, a (se) strânge, a (se) înmagazina.

ACUT, -Ă adj.

1. intens, pătrunzător, puternic.

2. înalt, ascuțit, viu.

ACUZA vb.

1. a învinui, a învinovăți, a incrimina, a inculpa.

2. a arăta, a manifesta.

ACUZAT, -Ă s.m.f., adj. pârât, acuzat, învinuit, împlicinat, incriminat.

ACVILĂ s. vultur, pajură.

ACVILIN, -Ă adj. coroiat, adus, curbat.

ADAGIO adv. încet, lent, rar.

ADAGIU s. aforism, cugetare, sentință, maximă, dicton.

ADAOS s. completare, supliment, anexă.

ADAPTA vb. a (se) acomoda, a (se) deprinde, a (se) aclimatiza.

ADAPTABIL, -Ă adj. acomodabil, maleabil, mlădjos.

ADAPTAT, -Ă adj. localizat, prelucrat.

ADĂPOST s. așezare, casă, cămin, sălaș, refugiu, bârlog, culcuș.

ADĂPOSTI vb. a găzdui, a primi, a ocroti, a proteja.

ADĂPOSTIT, -Ă adj. apărat, ferit, ocrotit, păzit, protejat.

ADĂSTA vb. a aștepta, a zăbovi.

ADĂUGA vb. a pune, a completa.

ADÂNC, -Ă adj.

1. profund, afund.

2. deplin, perfect, absolut.

ADÂNCI vb. a crește, a (se) mări, a (se) amplifica, a (se) agrava.

ADÂNCIME s.f. profunzime, afund, adânc.

ADÂNCIT, -Ă adj. concav, scobit.

ADÂNCITURĂ s. gaură, scobitură, concavitate, firidă.

ADECVAT, -Ă adj. potrivit, conform, acomodat, corespunzător, nimerit.

ADEMENI vb. a atrage, a amăgi, a ispitii, a încânta.

ADEMENTIT, -Ă adj. amăgit, înșelat, păcălit, trișat, fraierit, prostiț.

ADEPT, -Ă adj., s. partizan, susținător, părtaș, aderent.

ADERA vb. a se alătura, a se ralia, a intra, a se reuni.

ADESE adv. des, adeseori, repetat, de multe ori, în repetate rânduri.

ADEVĂR s.

1. realitate, veridicitate, real.

2. exactitate, justețe, autenticitate.

ADEVĂRAT, -Ă adj.

1. netăgăduit, real, incontestabil, indiscutabil, nefalsificat, veridic, verosimil.

2. drept, întemeiat, corect, just.

3. sigur, neîndoielnic, pozitiv, cert.

4. concret, palpabil.

5. ferm, fixat, hotărât.

6. autentic, veritabil, curat, sadea.

ADEVERI vb. a confirma, a dovedi, a întări, a justifica, a arăta.

ADEVERINȚĂ s. dovadă, mărturie, act, înscris.

ADEVERIT, -Ă adj. confirmat, probat, demonstrat, dovedit, verificat.

ADEZIUNE s. alăturare, atașare, aderare, consimțământ.

ADIACENT, -Ă adj. alăturat, anexat.

ADIERE s. boare, suflare, pală.

AD-INTERIM adj. invar. interimar, provizoriu.

ADIPOS, -OASĂ adj. gras.

ADIȚIONA vb. a aduna, a adăuga, a pune laolaltă.

ADIȚIONAL, -Ă adj. suplimentar, adăugat, în plus.

ADJUNCT, -Ă adj. auxiliar, secundar, ajutor.

AD LITTERAM adv. exact, întocmai, cuvânt cu cuvânt, literal.

ADMINISTRA vb.

1. a conduce, a gospodări, a cârmui.

2. a aplica, a face.

ADMIRABIL, -Ă adj. minunat, deosebit, încântător, splendid, fermecător, excelent.

ADMISIBIL, -Ă adj.

1. acceptabil, convenabil, mulțumitor, satisfăcător.

2. suportabil, tolerabil.

3. valabil, credibil, plauzibil.

ADMITE vb. a accepta, a aproba, a consimți, a se îndupleca, a încuviința.

ADMIRAȚIE s. stimă, considerație, prețuire.

ADMONESTA vb. a muștra, a certa, a dojeni, a beșteli, a ocări.

ADMONESTARE s.f. muștrare, dojană, observație, critică.

ADNOTA vb. a însemna, a completa, a explica.

ADOLESCENT, -Ă s. tânăr(ă), flăcău, fecior, fată, june, jună.

ADOPTA vb. a înfia, a-și însuși, a accepta.

ADOPTIV, -Ă adj. înfiat, spiritual, sufletesc.

ADORA vb. a diviniza, a venera, a idolatriza.

ADORABIL, -Ă adj. încântător, fermecător.

ADORAT, -Ă adj. divinizat, venerat, idolatrizat, cinstit.

ADORMI vb. a ațipi.

ADRESA vb. a trimite, a expedia, a serie.

ADRESANT, -Ă s. destinat.

ADUCE vb.

1. a transporta, a purta, a duce, a căra.

2. a produce, a cauza, a provoca.

3. a semăna, a se asemui.

ADUCȚIE s.f. aducere, transport.

ADULMECA vb. a simți, a mirosi, a presimți.

ADULA vb. a linguși, a flata, a se ploconi.

ADULT, -Ă adj. matur, copt.

ADULTER s. infidelitate, necredință.